

Haluk Dursun

İNCİR ÇEKİRDEĞİ

Hereke'den Çıktım Yola

kültür tarihi dizisi 16

AHMET ÖĞRETMEN

Resmî söylemiyle ‘Ahmet Yumuk Öğretmen’, yerli Hereke ağzıyla ‘Yumuk Amed Hoca’... Hereke’nin yerlisi... Yani Yukarı Hereke kökenli... Anlayacağınız manav... Benim hem ilkokul öğretmenim hem komşum hem de akrabamdı. Dayımın gençlik ve ölene kadar masa arkadaşı, Yukarı Hereke’nin tabiriyle ‘ahretliği’... Ama hepsinden önemlisi nev-i şahsına münhasır bir adam... Adam gibi adam... Güzel bir adam...

Lütfiye Öğretmen, Ahmet Hoca’nın karısı, aynı zamanda asistanıydı. İlkokula başlayan çocukları bir anne şefkatiyle karşılar; okuma yazma öğretir, 3. sınıfa kadar getirir, sonra kocası Ahmet Öğretmen’e teslim ederdi. Her ikisi de Cumhuriyet’in Köy Enstitüsü kadrosundandı. Ahmet Öğretmen babamla yaşıtı -1929 doğumlu-. Arifiye Öğretmen Okulu’nda okumuştı.

Sınıf arkadaşlarından biri uzun yıllar yanında çalıştığım Nafiz Üstündağ idi. Ahmet Öğretmen maarifi seçmiş, Nafiz Ağabey ise ticareti...

Öğretmenlik dışında Ahmet Hoca’nın en büyük özelliği hayattan keyif alma, tabiata bağlanma ve hoşsohbetliği idi. Yani bir muhabbet, aşk adamı idi. Güzel olan her şeyi severdi ve bize de sevdirmeyi severdi. Bir öğretmen için bana göre en büyük vasıf;

öğrenmeyi sevmek, öğretmeyi sevmek ve sevdirmeyi sevmektir. Rahmetli Ahmet Hoca'dan aldığım bu özellikleri ben de hayatım boyunca öğretmenliğimde hep uygulamaya çalıştım.

Ahmet Hoca, öğretmenliği dışında 'Avcı Ahmet' olarak bilinirdi. Hemen yanımızdaki evinin bahçesinde her zaman av köpekleri bağlı olurdu. Benim hatırladığım kadarıyla da hep kuş köpekleriydi. Zağarlar, kurzhaar, pointerler, seterler, spanieller vardı ama kopoy hiç hatırlamıyorum. Bilindiği gibi kopoylar bölgenin yerli tavşan avı köpekleridir. Tavşan ve yaban domuzu avında kullanılırlar. Bir nevi süreklidir. Köy avcıları kopoy cinsi köpek beslerler. Kopoylar köyde serbest dolaşırlar. Zağarlar ise yabancı kökenlidir, kuş avı için uygundur. Bildircin, keklük, çulluk avlarında kullanılır. Köy ve sokak köpeği olmazlar. Bahçede bağlanır, dışarı salınmazlar.

Bir ara Ahmet Öğretmen'in tazı beslediğini de hatırlıyorum. O dönemde Hereke Fabrikası'nın müdüründe de tazı vardı. Telli bahçenin yanındaki müdür lojmanının kapısında dururdu.

Ahmet Öğretmen, pazartesi günleri ilk derste, hafta sonu git-tiği avları anlatır, çiçekli dağlardan bahsederdi. En önemlisi bizi kırlara ve mutlaka bir gün de tarihi Hereke Kalesi'ne çıkarırdı. Orada piknik yapardık. Hoca onunla da yetinmez; bizleri araçlara doldurur, Yukarı Hereke köyüne götürüp orada yaylaya çıkarırdı. Orta Pınar'da çeşme başında oturur, onu dinlerdik. Yaylada bize otları, çiçekleri, ağaçları tanıtır; bizi tabiatın aguşuna bırakır, ko-şuşmamızı keyifle seyrederdi.

Ahmet Öğretmen doğaya her bakımdan bağlıydı. Ama denize neredeyse bağımlıydı. "Balıkçı sandalsız, avcı köpeksiz olmaz" misali sandalyeyle dolaştı, hep denizle iç içe yaşadı. Bize denizi ve balık-ları anlattı. Ben elleyince insanı çarpan balıkları ondan öğrendim: trakonya, iskorpit ve iğneli vatoz...

Köy Enstitüsü çıkışlı olmanın verdiği birikimle mandolin çalardı. Sesi de güzeldi, çok güzel şarkılar söylerdi. Yerli tabirle "muhabbetçi ve âlemci" bir hocaydı. Türk müziği sevgimin bir kısmı ondan, bir kısmı da rahmetli dedemendir. İkisi de yakın akraba olmalarına

rağmen birbirlerini sevmezlerdi. Dedem koyu demokrat, Menderes'e sonsuz bağlılıkla hayran, idamına devamlı ağlayan; Ahmet Öğretmen ise Cumhuriyetçi ve İnönücü... Biri demokrat, biri halkçı... Evde dedemin, okulda ise Ahmet Öğretmen'in görüşlerini dinler ama arada kendi kendime de yorumlar yapardım. Eskiden 27 Mayıs'ta okullar tatil edilir, bayram olduğu için tören yapılırdı. O gün dedem evde ağlar, biz okulda bayram töreni yapardık. Bunu küçük aklım kabul edemezdi. Ahmet Öğretmen'e sitem eder; "Bu nasıl bayram? Halk 23 Nisan'da, 19 Mayıs'ta, 29 Ekim'de göstermiş olduğu neşeyi, coşkuyu, katılımı 27 Mayıs'ta göstermiyor" derdim. Hoca da "Deden seni evde hep zehirliyor" diye takılırdı. Allah ikisine de rahmet eylesin.

Ahmet Öğretmen, yaşlı annesini çok severdi. Kendisi bizim komşumuz olduğundan bazen çarşıdan bir şeyler alır ve annesine benimle gönderirdi. Titrek sesli (Çatçı) Fatma Teyze, emsali çok görülen, yaşlanınca kocası erken ölen Herekeli nineler gibi ahşap evinde, merdiven başı penceresinde teneke içindeki sardunyalardan arkasından, başında oyalı beyaz başörtüsü bir eli fesleğenin üzerinde, diğer elinde tesbihi dudakları mırıl mırıl oynayıp dışarı bakardı. Beni görünce giyotin penceresini kaldırır, getirdiklerimi oradan alırdı.

Ahmet Öğretmen'in en büyük keyiflerinden biri bana siyasi kültür soruları sormaktı. Ben de hani büyümüş de küçülmüş derler ya öyle biriydim. Bazı bilgileri, konuları şimdiki aklımla baktığımda lüzumundan fazla önemserdim. Mesela Bakanlar Kurulu'nu ezber sayardım. Serbest Güreş Millî Takımı'nı sayardım. Taraftarı olduğum Galatasaray takımını sayardım demek bile lüzumsuz; gündüzleri sayar, geceleri sayıklardım. Onunla yatar, onunla kalkardım.

Öğretmenim İstiklâl Marşı'na çok önem verir, bayrak töreni sırasında yoldan geçenlerin marşı duymalarına rağmen saygı durumunda bulunmalarına çok sinirlenir, hatta onlardan şapkalarını çıkarmalarını beklerdi.

Ahmet Öğretmen benden çok ümitli olduğu için bilgi yarışmalarına sokardı. Bir gün *Milliyet* gazetesinin düzenlediği bilgi

yarışması sınavındayken okulumuzun hemen karşısındaki kahvenin radyosundan bir Galatasaray maçının yayınlandığını duydum ve aklım hemen ona gitti. Sınav kâğıdını bir an önce bitirip maçı dinlemeye koştum. Başarısız oldum tabii. Hoca bana çok kızmış ve üzölmüştü. Yine de devlet parasız yatılı sınavlarına hazırlamış, beni İzmit'e kadar göndermişti. Allah'tan o gün Galatasaray maçı yoktu da sınavda büyük başarı sağladım. O sene kolejlere giriş imtihanı da sayılan devlet parasız yatılı sınavından 352 puan alarak Türkiye birincisi oldum. Kocaeli İl Milli Eğitim Müdürü Sabri Yahşi, Hereke Okulu'nu arayıp durumu haber verdiğinde, öğretmenim çalıştığım Nafiz Ağabey'in dükkânında beni bulup boynuma sarılmıştı. Çok keyiflenmişti. Büyük ihtimal o akşamki yemeğinde bunu kutlamış olmalıdır.

Beni Galatasaray Lisesi'ne gönderirken de cebime ilk harçlığı kendisi koymuştu. Fakat heyhat! İstanbul'a gidip Boğaziçi'ni görünce, Ortaköy'deki Saray Mektebi (son günlerde yanan Galatasaray Üniversitesi) önündeki Boğaz'ın sularının akıntısı sanki beni Hereke'den ve Ahmet Öğretmen'den kopardı. Başka dünyaların, başka âlemlerin girdabına düşmüştüm. Çok uzun yıllar kendisiyle irtibatımız olmadı. Bu utancı hep içimde taşıdım. Vefasızlığın utancı, üzüntüsü hep içimde kaldı. Sonrasında da artık ayıp olur diye arayamadım.

Ahmet Öğretmen'i çok sevdiği Yukarı Hereke Mezarlığı'na defnettığımızda, sevgili arkadaşlarım Ömer Gürpınar ve Turgut Karagöz ile mezarının başında buluştuk. Hayatın savurduğu, ayırdığı, ayırdığı kardeşler tekrar hocalarının mezarı başında buluşmuşlardı.

İşte bu anlattığım Ahmet Öğretmen'e sağlığında gösteremediğim vefayı bu satırlar ve sayfalarda göstermek istiyorum. Şimdi, onu bir rol model olarak hayatında örnek alan, hep seven, her vesileyle anan, hiç unutmayan ama ona sevdiğini, özlediğini hiç söyleyemeyen ve gösteremeyen Herekeli bir küçük Ahmet olarak, bu mübarek kandil günü Topkapı Sarayı Enderun Avlusu'nda Kutsal Emanetler'in dibindeki Arz Odası karşısında bütün pişmanlığım ve samimiyetimle kendisine muhabbet ve hürmetlerimi arz ediyorum.

Son karşılaşmalarımızdan birinde, Hereke’de bana söylediği o şarkıyla Ahmet Hocam’ı yâd ediyorum. Şarkının bestekârı da zaten bir Ahmet Efendi...

Selanikli Ahmet Efendi’nin Acem Kürdî şarkısı:

*Bir vefasız yâre düştüm, hiç beni yâd etmiyor.
Bâdeleler, güller, çemenler gönlümü şâd etmiyor.
Her ne yapsam nev-nihâlim gamdan âzâd etmiyor.
Bâdeleler, güller, çemenler gönlümü şâd etmiyor.*

Ahmet Haluk Dursun

Ahmet Öğretmen’in Hereke İlkokulu’nda
sınıf numarası 2 olan öğrencisi
Şimdi Topkapı Sarayı Müzesi Başkanı

ASLINDA NE OLMAK İSTİYORDUM?

İlkokula gittiğim zamanlar, 1960 İhtilali'nin hemen ertesine denk geliyordu, memlekette askerî hâkimiyet söz konusuydu. Herhalde ondan etkilenmiş olmalıyım ki askerî okula gidip subay olmak istiyordum.

Öğretmenim Ahmet Yumuk bunu duyunca, kendisi âlemci ve muhabbetçi olduğundan, “Sakın subay olma! Resmî kıyafet, üniforma yüzünden her canın istediğinde bir meyhaneye giremezsin. Bir köy düğününde masaya oturup iki kadeh içemezsin” dedi. Ben de nedense sanki ileride hayatım içkisiz olamayacakmış gibi öğretmenime inandım ve kafamdan subay olmayı sildim.

İlk gençliğimde dedemle yağlı güreş müsabakalarını takip ederdik. “Pehlivan” olmaya heveslendim. Fena da güreşmezdim. Yendiğim adamlar Türkiye şampiyonu oldu. Ama gözlük takmak zorunda kalınca ve “Galatasaray’da güreş olmaz” uyarısı alınca, o işten de vazgeçtim.

Lisede hukukçu olmaya heves ettim. Aile zaten “Fakih”lar... Yani İslam Hukukçuları... Sonra “Hâkim, savcı, polis olma; yanlış karar verirsin, vebali olur” dediler, vazgeçtim.

Erol Özbilgen Ağabeyim tarihçi olma noktasında bizi yönlendirdi. Kısmetmiş, sevdiğim bu işe yöneldim.

Şimdi biraz kendimi de işin içine koyarak, her nevi meslek ve unvan dışında, kültür geleneğimizden yola çıkarak aslında ne tür meslek ve unvanların cemiyetimizde makbul olduğunu biraz sizinle paylaşayım.

Ehl-i Beyt'ten gelmedikçe “Seyyid” ve “Şerif” gibi makbul ve muteber sıfatlardan mahrum kalacaksınız demektir. Orada bize eklemek yok!

Eğer hanedan mensubu değilseniz, üzerinize “Kut” düşmüyorsa “Sultan” olma ihtimaliniz de yok demektir. Onu da geçelim.

Sadrazam olmak için Devşirme Ocağı'ndan çıkamayacağınıza göre, Türk'e geriye “Paşa” olmak kalıyor. Çayınız bile küçükken “paşa çayı” olacak.

Genetik ve geleneksel subay olma isteği oradan kaynaklanıyor. Belinizdeki kılıçtan dolayı “Seyfiyye” (Kılıçlılar) mesleği çok revaçta...

İkincisi “âlim” olmak isteği... İlim sahibi olmak... Üzerinde herhangi bir üniforma olmadığı, belinde silah bulunmadığı hâlde toplumda her zaman itibar sahibi ve güçlü olmak ilmiye sınıfından olmakla mümkündür. Hoca olmak hep muteberdir. Bir fetvayla padişahı dahi tahttan indirebilir.

Hocalığın dışında yine geleneksel kültürümüzde toplumda en muteber olan sıfatlardan bir tanesi de “Hafız” olmaktır. İşte en çok olamadığıma üzüldüğüm de budur. Hem de ailemin lakabı “Hafızlar” olduğu hâlde... Elimden geldiği kadar küçük küçük, kısa kısa ezberler yaptım ama nafiye... Hatim indiremedim. Yani “Hüsn-ü Hâtîme” nasip olmadı. Hiç olmazsa “40 Hadis” ezberleyeyim diye uğraşım. Ama onun da hafız gibi tanımlayıcı bir unvanı yok.

Bana göre “Hacı” olmanın artık eskiye göre kul katında fazla bir kıymeti kalmadı. Uçak yolculuğu çıktı, beş yıldızlı oteller açıldı, klimalı “Arafat Çadırları” kuruldu. Gerçi din kolaylıktır ama bu kadarının da tadı kalmadı. İnşallah Allah katında “Hacılık” hâlâ çok makbuldür.

Mezar taşında her nevi unvan ve makamı yazıyorlar, hâlbuki bana göre yazılacak en önemli iki şey “hacı” ve “hafızlık” olmalıdır, gerisi bu dünyada kalır! Öte yanda torpil ve referans olmaz!

Memuriyetten, bürokrasiden hiç hoşlanmadım. Yani “Kalemkiye Sınıfı”nı da aslında hiç sevmezdim, hâlâ da sevmem. Orada da adamı (adam benim!) “vebal” ve “hizmet” diye kandırıyorlar. Haydi danışmanlık neyse! Uzaktan uzağa akıl verir, fikir yürütürsün. Ama Türkiye’de “Laf ile peynir gemisi yürümez.”

İşin başında, icraatın içinde olacaksınız.

Kıscası arkadaşlar ve özellikle gençler; “sıradan” ve “sürüden” olmayacaksınız. Ne olacaksınız olun ama sıradan ve sürüden olmayın. Başkaları sizi gütmesin, yönlendirmesin, dolduruşa getirmesin. Onlara işlerinde ehil iseler, adilseler danışın ama yine de doğru bildiğinizi, içinizden geleni yapın. Kendinizi her sahada yetiştirin. Her öğrendiğinizden şüphe edin. Kendinizi yenileyin. İstikrar ve istikamet üzere olun. Tembihata önem verin ama tam teslimiyetten de, Allah hariç, uzak durun. Hayırlı insan olun. Başkaları sizin elinizden, dilinizden, işinizden emin olsun.

“İnsanlığın hayırlısı, insanlığa hayırlı olandır.”

Ne olursanız olun, adam gibi adam olun! Ana babanızın, hocanızın mutlaka duasını alın.

Haydi ilk dua benden; hakkınızda hayırlısı olsun...

EN SONUNDA NE OLDUM!

Küçüklüğümden beri beni bazı lakap ve unvanlarla çağırıldılar. Bu isimler daha çok yaptığım iş ve özelliğime göre bana takıldı. Çok küçük yaşlarda dedemin yanında ve Hereke’de beyaz eşya ticareti yapan Nafiz Üstündağ’ın dükkânında çalışırken “çırak” derlerdi. Hiç kalfa olamadan bu isim kısa süre sonra unutuldu gitti. Sonra yine değişik ve kısa dönemlerde halıcılık, inşaat ameleliği, bağlarda çapacılık, bahçelerde fındık toplama ameleliği yaptım. Bu dönemde herhangi bir ad takılmadı.

Güreşe çok meraklı olduğumdan Galatasaray Lisesi’nde bir güreş kulübü kurmak için teşebbüs ettim ve güreşsever arkadaşlarımdan bir grup oluşturdum. Beden eğitimi öğretmenimiz Mehmet Ali Bey bir gün beni yanına çağırıp “Bu okulda güreş hariç hep spor yapılır, özellikle futbol ve atletizm. Güreş köylü sporudur. Aptal adam pehlivan olur” dedi ve bize güreşi yasakladı. Buna rağmen ben devam ettim ve bir gün arkadaşım Turan Kahraman’la güreşte köprü pozisyonunu denerken Mehmet Ali Bey tarafından yakalandık. “Siz boynunuzu kırmadan, ben kafanızı kıracağım” diye bizi güzel bir haşladı. Bu, mektepte son güreşimiz oldu. Ben vücut geliştirme ve haltere yöneldim, Turan da gülle atmaya başladı. Turan rekorlar kırarak Türkiye şampiyonu oldu, ben güreşçi

olamadığım gibi halterci de olamadım. Ama bir dönem mektepte adım “pehlivan” olarak anıldı.

Yirmili yaşlarda otelcilik mesleğim olacak gibi gözüktü. Rehberlik ve gezginlik de turizmin bir nevi uzantısı sayılabilirdi. Resepsiyon şefliğine kadar yükseldim ama sonra gazetecilik hevesim ağır bastı. Hayatım boyunca da hep gazetecilik, yazarlık ve televizyonculuğu devam ettirdim.

Hallerde, pazarlarda dolaşmayı hep çok sevdim. Bir gün Göztepe’de bir manavda alışveriş esnasında konuşurken, manavın bana dönerek “Kardeşim sen kabızimal mısın?” demesi, bana uygun görülen meslek ve sıfatlara bir yenisini daha ekledi. Satışa gelen mahsulün cinsini ve menşeyini, nerede yetiştirilip geldiğini merak ederek, bunu zaman zaman satıcısından daha iyi bilmem böyle bir nitelendirmeye sebep olmuştu.

Naip Köy’e yerleşme döneminde dere boyundaki meralarda karşılaştığım çobanlar, yaptığımız kısa bir konuşmadan sonra bana hep şunu sordular: “Ağabey sen de mi çobansın?” Hayvanlar, cinsleri, davranışları beni çocukluktan beri ilgilendirdi ve küçüklüğümde, Hereke’de gerçekten çobanlık yaptığım için, bu bana uygun bir sıfattı. Keçi çobanlığını sevmem ama koyun ve kuzu gütmeye bayılırım. İnek ilgi sahama hiç girmede zaten. Bu çobanlık hayatta en çok sevdiğim unvanlardan biri oldu. Hepimiz çobanız ve sürümüzden mesulüz.

Akademik hayata başladığımda en uzun ve kalıcı sıfatım geldi: “Hoca.” Hâlâ bayılırım bu sığata. Bürokraside danışman oldum, müdür oldum, başkan oldum ama hiçbirini “Hocam” sıfatı kadar bana tat ve keyif vermedi. Ne var ki bir gün sevgili Bülent Katkalkla Diyarbakır-Mardin arasında yolculuk ederken baktım, ona da “Hocam” diyorlar. Meğer Güneydoğu’da herkes birbirine bu şekilde hitap edermiş. O andan itibaren “Hoca” sıfatının kıymet-i harbiyesi gözümünden düştü; yine bir harc-ı âlem sıfat oldu.

“Üstad” kelimesini oldum olası zaten sevmem. Bana göre üstad tektir, o da Necip Fazıl’dır.

Köylülüğe ve bağcılığa başladıktan sonra kendime binek arabası yerine bir kamyonet aldım. Arkada çizmeler, kazma kürek, Kafkas'ın zincirleri, sepetler dolaşmaya başladım. İlk tepkiyi kapıcı verdi. Beni dışarıda gördüğünde “Haluk Bey, sizin otomobilin park yerine bir usta kamyonunu park etmiş, kaç gündür gitmiyor” dedi. “Ben o ustaya söylerim kamyonunu çeker, sen merak etme” dedim. Zaten kızım ve annesi “Komşulardan utanıyoruz, arabayı birkaç sokak öteye bırak” diye söylenip duruyorlardı. Ben de her zamanki gibi söz dinledim, arabayı birkaç sokak öteye bıraktım. Böylece kapıcının, komşuların ve en önemlisi ailenin “mahalle baskısından” kendimi kurtardım. Ama esas şok üniversitenin girişinde yaşandı. Kapıdaki güvenlik her geçişte aynen şu şekilde bağırıyordu: “Hoop! Usta! Nereye?”

Baktım bu usta tabiri biraz küçümseme, aşağılama havası taşıyor. Mematı'nın Polat'a söylediği gibi “Usta!” diye saygı dolu söylese, ona bile razı olacağım. Yoksa işinde, mesleğinde usta adamları da hep takdir ederim.

Turing'de Fenerbahçe Parkı'nı düzenleme çalışmalarım sırasında etrafa mimozalar, manolyalar, güller, çiğdemler, sümbüller, laleler, zambaklar dikerken, bir gün yaşlı bir hanım yanındaki arkadaşına “Bak bu yeni bahçıvan geldi, buralar çok güzel oldu.” dedi. “Bahçıvan” lakabımı da sevdim.

Hereke'de özellikle yaşlılar arasında sevdiğim tabirlerden biri “ahretlik”tir. Ortadaki “h”yi yutarak “aretlik” şeklinde söylerler; yerli Hereke tabiridir. En çok da, Allah selamet versin, dayım Muhterem Kılınç'a yakışır. Beni öyle çağırır.

Bugünlerde yeni bir laf ortaya çıktı hakkımda. Hiç sevmediğim, hatta tedirgin olduğum, duyunca irkildiğim bir söz... Marketten alışveriş yapmaya gittiğimde kasiyer üniversiteli çocuklara “Kolay gelsin gençler!” dediğimde aralarından bir kız ne cevap verse beğenirsiniz: “Sağ ol amca!”

Ne? Amca mı? Kim amca? Ben mi? Hem de üniversite çağında birisi için amca... Keşke kolay gelsin demeseydim o densiz ve patavatsız kıza da bana öyle cevap vermeseydi!

Benim gerçek amcalarımın hepsi öldü. Son dönemde amca demekten en büyük keyif aldığım kişi Abidin Topbaş'tır. Fakat açıkça söylemem, itiraf etmem gerekirse bana "amca" denmesinden hiç hoşlanmadım. Yine de daha kötüsü de varmış. Geçen gün gördüğüm kadim dostum, gençlik arkadaşım Prof. Dr. İskender Pala "Haluk biliyor musun, ben dede oldum" dedi. İyisi mi çok da fazla şikâyet etmeyelim. Beterin de beterin varmış!

HEREKE'DE ÇÖPTEN KÂĞIT OKUYAN ÇOCUK...

Rahmetli Fethi Ağabeyim'in (Gemuhluoğlu) hiç unutamadığım bir sözü vardır: “Bu memleket hakkında söz sahibi olmak istiyorsanız 24 saatte 25 saat okuyacaksınız!”

Hayatta en çok keyif aldığım şey nedir diye sorulsa, hiç düşünmeden hemen cevap verebilirim: *Okumak*. En büyük korkum da okuyamama korkusu, okumadan yaşama korkusu...

Okumayı sökmeyi Lütfiye Öğretmen'den, okuma zevkini Ahmet Öğretmen'den, okurken bilgilenmeyi ise rahmetli dedemden öğrendim.

İlkokulda Ahmet Öğretmenim bazen derslerde hikâyeler okurdu. Özellikle Ömer Seyfettin'den *Kaşağı* ve Refik Halid'den *Memleket Hikâyeleri*, *Gurbet Hikâyeleri*... Her ikisini de daha sonraki yıllarda da sevdiğim yazarlar olarak okumaya doyamadım, tekrar tekrar okudum.

Dedem akşamları evde gazete okuturdu. Belki gözlüğünü takarak okumak zor gelirdi, belki de benim okumamı, nasıl okuduğumu görmek isterdi. Son derece ağır metinlerdi okuttukları, birçok kelimeyi anlamazdım. Sabırla izah ederdi.

Dedem eski bir Demokrat Partili olduğundan, eve *Son Havadis* yahut *Tercüman* gazetesi girerdi. Orhan Seyfi Orhon'u, Tekin Erer'i,

Ergun Göze'yi, Ahmet Kabaklı'yı, Rauf Tamer'i, Mümtaz Faik ve Adviye Fenik'i sırayla bana okutur, kendisi de dinlerdi. O yazılardan yaşım dolayısıyla pek bir şey anlamazdım. Esas keyif aldığım *Pehlivan Tefrikaları* olurdu. Murat Sertoğlu'nun insanı meraklan öldüren pehlivan hikâyeleri... En heyecanlı yerinde bırakır, "Arkası yarın" derdi. Gazeteyi alıp da ilk önce o sütunlara baktığım çok olmuştur. Kel Aliço, Koca Yusuf, Adalı Halil, Hergeleci İbrahim'in güreşlerini o çocuk yaşında büyük keyifle okurdum.

Bana ilk okuma zevkini veren gazetelerdir. İkinci olarak da, size garip gelebilir ama *Teksas-Tommiks* kitapları. Özellikle *Red Kit, Ten Ten...* Tabii o zamanlar Rahmi Hızal'dan yahut Abdurrahim Buyruk'tan öyle parayı bastırıp da her istediğimiz kitabı, hatta gazeteyi alacak durumumuz yok. Ama okuma sevdası öyle bir şey ki, ne yapar eder okuyacak bir şeyler bulurdum. Özellikle de gazeteler...

Dedemin gazetelerini bitirdikten sonra komşumuz sevgili Hüseyin Çap Ağabeyim'in istediği gazeteleri de bir koşu Abdurrahim Buyruk'tan alırdım. O *Hürriyet*'i takip ederdi. Tabii onu da sonuna kadar okumadan teslim etmezdim. Hüseyin Ağabey (Allah selamet versin) ve hanımı Nurdan Abla (Allah rahmet eylesin), gazeteyi önce benim okuyup sonra onlara getirdiğimi hiç anlamazlar zannederdim. Çünkü yüzüme hiç vurmamışlardı. Çok yıllar sonra, geçenlerde İzmit'te gördüğüm Hüseyin Çap ilk defa açıkladı: "Senin gazeteyi bizden önce okuduğunu biliyorduk Haluk" dedi.

Bu kadar değil, daha bitmedi. Bundan sonra da yandaki evde oturan İlder Ağabeyim'in gazetelerini okurdum. *Milliyet*'ten *Cumhuriyet*'e kadar... Ayrıca dergiler... *Hayat Mecmuası*, *Hayat Tarih Mecmuası*... O da bitmedi. Şükrü Özdemir Eniştem'in (rahmetli) bodrumunda eski gazete koleksiyonları vardı. Daha 1960 İhtilal günlerinin gazeteleri... Hepsini okudum, satır satır...

Hiçbir şey bulamazsam sevgili Dayım Muhterem Kılınç'ın evimizin çatı katındaki eski Fenerbahçe dergilerini okurdum. Öz Fenerbahçe Dergileri'ni... Fikret, Şeref, Mikro Mustafa, Lefter, Ogün,

Şenol, Birol ne goller atmış! Her okuduğuma inansaydım, çoktan Fenerbahçeli olmuştum.

Bu kadar çok gazete okumama rağmen yine de okumaya doyamazdım. Eski bir gazete gördüğümde dayanamaz okurdum. Sokağa atılmış eski püskü gazeteler... Çöpten kâğıt toplayanlar var ya, ben de çöpten kâğıt okurdum. Bir gün karşımızdaki Sümerbank lojmanlarında oturan çocukları olmayan mühendis çift beni çağırdı ve ellerindeki paketi bana verdiler. “Evladım sen okumayı çok seviyorsun, yerlerden kâğıt toplayıp okuyorsun. Biz de seni uzaktan izledik ve bu okuma sevgini gördük. Bazı hikâye kitapları aldık, sana hediye ediyoruz. Bunlar senin!” dediler. Bu aldığım hediye nin kıymetini size anlatamam. Bana ait olan ilk kitaplar bunlardır.

Bu arada İlter Ağabeyim’in katkılarıyla Hereke Kültür Derneği’nin kütüphanesi kurulmuştu. O kütüphaneden de çok faydalandım.

1968 yılında ilkokuldan sonra Hereke’den ayrıldım. Galatasaray Lisesi’ndeki kütüphaneyi keşfettim. Sanki beni hazinenin içine atmışlardı. Lisenin kütüphanecisi Altan Ağabeyim “Bu kadar okumaya göz dayanmaz” derdi. Zaten gözlerim de ileri derecede miyop oldu. Sonra Sahafklar Çarşısı’nı keşfettim. Türkmen Kitabevi’nde Turan Türkmen ve Beyaz Saray’da Enderun Kitabevi... Kitaba çok para verdim. Kitap alma zevkim ve merakım da Şevket Eygi, Erol Özbilgen, Haluk Gezen ağabeylerimden geçti.

Herkes Beyoğlu’nda kafelere dadanır, bense bir dönem Fransız Kültür Merkezi’ne dadanmıştım. Orada da çok kitap okudum. Daha sonraki yaşlarımda Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi’ni çok sevdim.

Şimdi de en sonunda Topkapı Sarayı’nda El Yazma Kütüphanesi’nin taşınmasını bitirdik, açılışını yaptık (09.09.2013). Binlerce cilt, dünyada örneği olmayan nadir yazmalar... Son günlerde onlarla yatıp kalkıyorum. Çöpten okumak için kâğıt toplayan çocuk, Saray Kütüphanesi’nin yazmalarının başında... Bu ne büyük nimet!

Evet, ama benim anlatacağım bu değil. Yıllar önce bana hikâye kitabı hediye eden çifti sonunda buldum. Daha doğrusu sevgili

kardeşim Hale Yöntem buldu. Çift şimdi neredeyse 90'larına yaklaşmış, hâlâ sağlamış. İlk önce büyük bir heyecan duydum fakat sevincim yarıda kaldı. O günleri ve o olayı çıkaramadılar. Bana kitap hediye ettikleri hafızalarından silinmiş. Belki de zamanında çok önemsemediler. Hâlbuki benim için ne kadar önemliydi. Sadece adam “Evet, Hereke’de öyle meraklı bir çocuk vardı” demiş Hale’ye. Ne kadar üzüldüğümü bir bilseniz... Ziyaretlerine gidip ellerini öpmek istiyordum ve kaleme aldığım kitaplardan bir hediye paketi yaparak onlara vermeyi düşünüyordum. “Sizin o zaman bana hediye ettiğiniz kitaplarınızı okudum ve ben de sonunda kitaplar yazdım, işte buyurun, bunlar da benim kitaplarım!” diyecektim. Ama diyemedim.

O zaman Sümerbank Hereke Fabrikası’nda yüksek mühendis olarak çalışan İsmail Hakkı Onur ve Saime Onur... Yıllar önce yaptığımız işle onur duyunuz.

Gençler siz de okuyunuz, okuyunuz. 24 saatte 25 saat okuyunuz!